

VOKIETIJOS L. B. VALDYBOS

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen-Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e.V.

684 Lampertheim - Hüttenfeld

Romuva

Telefon (06256) 322

Bankkonto Nr. 58 / 17978 Deutsche Bank Weinheim / Bergstr.

5/6
Nr. 4/5 (378/379) 1979 liepos 14

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

B e n d r u o m e n ė s t r i s d e š i m t m e t i s

Prieš karą po pasaulį išsisklaidžiusius lietuvius jungė Kaune veikianti visuomeninė Draugija užsienio lietuviams remti. Kaip ir pats vardas rodo, ji ne tik jungė visus lietuvius, bet ir paramą teikė.

JAV-bėse nuo seno veikė stiprios lietuvių organizacijos. Kituose kraštuose jos buvo arba silpnos, arba nebuvo jokių. Lietuviai, 1940-41 pabėgę į Vokietiją, tuoj įsteigė Berlyne Vokietijos lietuvių sąjungą, kuri rūpinosi bendraisiais Lietuvos reikalais ir vėliau į Vokietiją atbėgančiais tautiečiais.

Karui baigiantis, per Lietuvos sieną užtelėjo šimtatūkstantinė pabėgėlių banga. Po karo daugumas jų gyveno Vakarų sąjungininkų išlaikomose stovyklose. Tai palengvino ir jų organizavimąsi. 1945 buvo įkurta gausi Vokietijos lietuvių tremtinių sąjungą, atgaivintas VLIKas. Po poros metų, prasidėjus emigracijai į užjūrius, pajusta, kad po platųjį pasaulį išsisklaidžiusieji tautiečiai neturi nuolatinio tarpusavio ryšio. Santykiai su tėvyne buvo visiškai nutrūkę. Verkiant reikėjo viso pasaulio lietuvių jungiančios organizacijos. Inicijavos ėmėsi Vyriausiasis Lietuvos išlaisvinimo komitetas. 1949 birželio 14 jis paskelbė LIETUVIŲ CHARTĄ, kuria buvo steigiama P a s a u l i o l i e t u v i ų b e n d r u o m e n ė. Chartos tekstą kiekvienas Vokietijos LB narys turi savo nario knygelėje. Štai jis:

- LIETUVIŲ TAUTA, užsigrūdinusi amžių kovose dėl teisės laisvai ir nepriklausomai gyventi savo tėvų žemėse, vieninga valia siekia savo gyvybę, kalbą, tautines bei valstybines tradicijas išlaikyti, kurti ir ugdyti, kad, sava tautine kultūra visuotinei žmonių giminės pažangai bendradarbiaudama, vykdytų Visagallo valią ir laisvo žmogaus pašaukimą. Lietuvių Tautos amžinųjų siekimų vardan skelbiama ši LIETUVIŲ CHARTA:

1.

Tauta yra prigimtoji žmonių bendruomenė. Niekas negali būti prievartaujamas savo ryšį su tautine bendruomene nutraukti. Pasaulij pasklidę lietuviai sudaro vieningą Pasaulio lietuvių bendruomenę.

2.

Žmogus turi prigimtąją teisę laisvai išpažinti ir ugdyti savo tautybę. Lietuvis lieka lietuviu visur ir visada.

- 2 -

Svo tėvų išlaikyta Lietuvių Tautos gyvybę lietuvis perduoda ateities kartoms, kad amžinai gyventumė.

3.

Kalba yra stipriausias tautinės bendruomenės ryšys. Lietuvių kalba lietuviui yra tautinė garbė.

4.

Šeima yra tautos gyvybė! Lietuvis kuria lietuvišką šeimą.

5.

Tautinė kultūra yra kelias į tarptautinį pripažinimą ir bendravimą. Apreikšdama tautos genijų, tautinė kultūra įneša savaimingą indėlį į visuotinius žmonių giminės laimėjimus. Kiekvieno lietuvių priedermė sudaryti sąlygas tautinei kultūrai.

6.

Valstybė yra aukščiausioji tautinės bendruomenės organizacija. Valstybinė nepriklausomybė yra tautinės kultūros ugdymo ir išlikimo būtinoji sąlyga.

Darbu, mokslu, menu, turtu ir pasiaukojimu lietuvis kovoja, kad apgintų ir išlaikytų nepriklausomą Lietuvos valstybę.

7.

Mokykla yra tautinės dvasios židinys. Kiekvieno lietuvių kilniausioji pareiga būti lietuvių mokyklos rėmėju.

8.

Draugija yra tautinės kultūros veiksminga talkininkė. Lietuvis kuria ir palaiko religines, kultūrinės, jaunimo, savišalpos, profesines ir kitas lietuvių draugijas.

9.

Mūsų tėvų kovos ir aukos dėl lietuviškos knygos yra testamentinis įpareigojimas visoms Lietuvių Tautos kartoms. Lietuvis organizuoja ir remia spausdintą lietuvišką žodį.

10.

Tautos istorija yra geriausia tautos mokytoja. Lietuvis brangina savo tautos praeitį ir tautinius papročius. Lietuvis stengiasi būti vertas savo protėvių, kad paliktų pagarbų pasididžiavimą savo palikuoniams.

11.

Tautinis solidarumas yra aukščiausioji tautinė dorybė. Lietuvis ugdo tautinį solidarumą. Visi lietuviai yra lygūs tos pačios tautos vaikai, tarp savęs broliai. Tautinio susipratimo ir lietuvių vienybės ženklai kiekvienas lietuvis moka nuolatinį tautinio solidarumo įnašą.

12.

Lietuvis tautinės spalvos: geltona-žalia-raudona. Lietuvis tautinė šventė - Vasario 16-ji diena. Lietuvis šūkis: "Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt!"

13.

Lietuvis yra lojalus savo gyvenamajam kraštui. Lietuvis santykius su nelietuviu nustato artimo meilė ir pagarba kiekvieno žmogaus laisvei, garbei, gyvybei, sveikatai ir turtui.

VYRIAUSIASIS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS

Tremtyje, 1949.VI.14 -

Pirmieji į Lietuvių Chartos balsą atsiliepė Vokietijos lietuviai. Dar tais pačiais metais Lietuvių tremtinių bendruomenė pradėjo persiorganizavimo darbus, o 1950 pradžioje sustabdė savo veiklą, išrinkdama pirmąją Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybą. 1950 išrinkta ir pirmoji Vokietijos LB Taryba.

Lietuvių Chartoj numatyta Pasaulio lietuvių bendruomenė buvo lyg ir valstybės pakaitalas tėvynės netekusiems pabėgėliams. Ji automatiškai

turėjo aprėpti visus lietuvių kilmės asmenis. Gyvenimas netrukus pareikalavo pataisų. Kai Vokietijos LB 1953 įsigijo Romuvos sodybą Vasario 16 gimnazijai, jai prireikė juridinio asmens statuso pirkimo sutarčiai sudaryti ir į hipotekos (Grundbuch) knygas įsirašyti. Dėl to Vokietijos LB buvo priversta prisitaikyti prie vokiečių įstatymų reikalavimų ir įsiregistruoti teisme kaip sąjunga (eingetragener Verein). Gi sąjungų nuostatai reikalauja turėti akivaizdų narių sąrašą. Keletą metų buvo delsta prašyti narius raštu patvirtinti savo priklausomybę LB, bet 1968 ryžtasi šį formalumą atlikti. Tai sukėlė nelauktų protestų ir nesusipratimų. Nepaisant jų, narių perregistravimas įvykdytas, nors dėl to nemažas jų skaičius nubyrėjo. Vokietijos LB tapo organizacija su žinomu narių skaičiumi. Tai palengvina praveisti VLB Tarybos ir kitus rinkimus, palaikyti santykius per "Informacijas" ir pan.

Lietuvių Chartos žodžiai - Pasaulyje pasklidę lietuviai sudaro vieną Pasaulio lietuvių bendruomenę - skatina tautiečius ir formaliai priklausyti savai Bendruomenei, kuri yra plačiai pravėrusi duris visiems lietuviams ir jų šeimų nariams.

M Ū S Ū B E N D R U O M E N Ė J E

L ü b e c k

Visuotinis apylinkės narių ir jų svečių susirinkimas buvo sukviestas š.m. gegužės 13. Dalyvavo 24 asmenys. Pirmininkavo Pr.Kotkis, sekretoriavo Vanda Simon. Darbotvarkėje buvo tik du punktai: apylinkės naujos vadovybės rinkimas ir einamieji reikalai.

Apylinkės valdybos praėitų metų darbas įvertintas gerai. Ji paprašyta dar vienerius metus eiti savo pareigas. Tuo būdu valdyba paliko šios sudėties: pirmininkas Pranas Kotkis, sekretorė Vanda Simon ir išdėtininkė Erna Liegus. Kontrolės komisija: Br.Medelinskas, Ida Klausutis ir Richard Mazat.

M e m m i n g e n

Š.m. birželio mėn. aplinkrašty apylinkės vadovybė pateikė Vasario 16 minėjimo apyskaitą. Nurodyta, kad toks didingas renginys pavyko su-ruošti tik visų bendru darbu ir aukomis. Suminėta nemažai daugiausia prisidėjusių asmenų pavardžių. Renginys pareikalavo ir nemenkų finansinių išteklių. Bavarijos krašto vyriausybė minėjimą parėmė 1.000,--DM, kun.Aug.Rubikas sumokėjo 487,50 DM už iškilmingus pietus. Aukojo ir kiti.

Tame pat aplinkrašty džiaugiamasi, kad Memmingeno lietuvių pr.metais suaukotos 1.000,--DM disidentams paremti buvo tiksliai sunaudotos. Išspausdintas Nijolės Sadūnaitės padėkos laiškas iš Sibiro.

Š.m. birželis vėl paskelbtas aukų rinkimo disidentams mėnesiu Memminge.

S c h w e t z i n g e n

8591 LS inžinerijos lietuvių kuopai gegužės 1 sukako 30 metų, todėl birželio 8 tos kuopos prie pat esančiame pušynėly surengtas piknikas buvo jubiliejinis. Kaip kuopos vadas inž.maj.J.K. V a l i ū n a s atidarymo kalboje pastebėjo, dabar kuopoje yra vyrų tokio amžiaus, kurie kuopai steigiantis dar nebuvo gimę. Iš kitos pusės, du kuopos nariai - leit.Kazys Bendoraitis ir seržantas Vilius Kurcas - čia dirba nuo kuopos įsikūrimo dienos, t.y. per 30 metų. Šiuo metu kuopoje yra per 120 vyrų. Kalbėtojas kvietė visus uoliai dalyvauti loterijoje, kurios bi-lietus pasiūlytas Vasario 16 gimnazijos mokinės ir kurios pelnas skiriamas IV PLJ Kongresui.

- 4 -

6 kuopos nariai gavo pagyrimo raštus už nuopelnus. Įteikta atsisveikinimo dovana buv. bataliono vadui pulk.leit.Linch'ui.

Oras buvo gražus - nei per šiltas, nei per šaltas. Iš statinių nepertraukiama srovele tekėjo putojantis alutis, o kuopos virėjai, savo šefo Jono Vitkaus vadovaujami, suprakaitavę skrusdė įvairias mėsas. Su įvairių rūšių salotomis jos bematant buvo išgrūbštos išalkusių pramogautojų. Bet netrukus visi pasisotino ir domėjosi daugiau loterija bei sportiniais žaidimais, negu valgių palapinė. Žaidimus ir šiemet sumaniai organizavo Algis Vitkus. Amerikiečių pasiūlytas inžinerijos kuopai varžybas, traukiant virvę ir 1/2 galiono viskio laimėjo lietuviai.

M i e s a u

Š.m. birželio 16 VLB Miesau apylinkės nariai buvo susirinkę dr.St.Šereikos sodely. Visuotinį susirinkimą atidarė pirmininkas J.Nevulis. Susirinkimą vedė dr.Šereika, sekretoriavo Ant.Banaitis. Pagerbtas pr. metų gale miręs apylinkės narys Romualdas Obukas. Kontrolierius J.Vencuskus perskaitė revizijos komisijos protokolą. Iš jo išryškėjo, kad per pastaruosius metus apylinkė turėjo 1.433,48 DM pajamų ir 1.234,33 DM išlaidų.

Apylinkės pirmininku perrinktas Juozas Nevulis, sekretorium išrinktas Ant.Banaitis. Kontrolieriai palikti irgi tie patys - J.Venckus ir Bir. Baltrukonienė.

J.Nevulio pateiktą metinės veiklos apžvalgą suminėta, jog išplatinta 10 egz. "Christus stirbt in Litauen" knygos. Poveikis buvo tas, kad Elschbach-Miesau vokiečių katal. moterų būrelis užsakė šv.mišias už persekiojamus Lietuvos katalikus ir Sibiro tremtinius. Mišias aukos kun.Br.Liubinas rugsėjo 8. Apylinkė stengsis tą dieną surengti tautos šventę ir į ją po pamaldų pakviesti ir vokiečius.

Nutarta pasveikinti kiekvieną narį gimtadienio proga. Nusiskūsta keturiais nariais, kurie atokiai laikosi nuo apylinkės veiklos ir net solidarumo įnašų nesusimoka. Sodybos savininkas ir susirinkimo pirmininkas dr.St.Šereika visus pavaišino.

M O T I N O S D I E N A

Vokietijos lietuvių buvo švenčiama daugelyje vietovių, bet "Informacijų" redakciją pasiekė žinios tik iš nedaugelio apylinkių.

H o m b u r g /Saar

Saaro krašto lietuviai Motinos dienos minėjimą sujungė su Lietuvių diena; vokiškai pavadino Tėviškės dieną. Ją Homburgo mieste š.m. gegužės 5 suruošė VLB Saaro krašto pirmininkas A. P a l a v i n s k a s su savo giminaičiais ir kitais talkininkais. Pradėta pamaldomis. Šv.mišias aukojo, pamokslą apie motiną pasakė ir Marijos mėnesio maldas sukalbėjo kun.Br.Liubinas. Evangelikams pamaldas laikė kun.Fr.Skėrys.

Po pamaldų erdvioje katal. parapijos salėje iškilmes pradėjo A.Palavinskas. Pasveikinęs žymesnius svečius, aptarė šios dienos reikšmę. Sveikinimo žodžius tarė dr.Gräff iš Saaro krašto socialinių reikalų ministerijos ir Vokietijos LB pirmininkas A.Šmitas, kviesdamas visus dalyvauti IV PLJ Kongrese.

Minčių apie motiną ir jos jausmus savo vaikams paskaitė penkiolikmetis Danielius Nagelis. Kitą paskaitėlę, jau apie tėvynę, skaitė jo mama Zosė Nagelienė. Ji kalbėjo daugiausia poetų Maironio, Alg.Mackaus, Sal. Neries, Bern.Brazdžionio, Ant.Venclovos eilėraščiais ir baigė bulgarų poeto Simeono Manolovo posmais.

Netrūko ir meninės dalies, kurią gerai atliko Vasario 16 gimnazijos moksleiviai ir darbuotojai. Tautinių šokių grupė švystelėjo keliais šokiais (vadovė mokyt. V. Sidrytė), o muzikos mokytojo V. Lemkės sudarytas ir akordeonu palydimas dainos mėgėjų ratelis padainavo keletą liet. dainų.

Programą pabaigus, A. Palavinskas iškėlė ypatingus kun. Fr. Skėrio nuopelnus ruošiant šį renginį ir dėkojo visiems programos atlikėjams. Vyko smagūs šokiai. Veikė bufetas.

Minėjimą aprašė Saarbrücker Zeitung, pateikdamas informaciją apie Saaro krašto lietuvius, o sostinės televizija ne tik parodė Lietuvių dienos vaizdų, bet ta proga dar papasakojo apie Lietuvą, jos praeitį ir dabartinę padėtį.

M ü n c h e n

Bavarijos sostinėje gegužės 6 motinas pagerbė į RATUKĄ susispietęs liet. jaunimas. Šventė pradėta giesme Marija, Marija! Sveikinimo žodžius tarė kun. J. Čekavičius iš JAV-bių, VLB Mūncheno apylinkės pirmininkas R. Hermanas ir Moterų klubo pirmininkė V. Hermanienė. Liet. vaikų darželio lankytojai pradžiugino ypač mamytės deklamacijų pyne. Paskaitą apie didžiųjų vyrų motinas skaitė rašytoja I. Joerg-Naudžiūnaitė iš Austrijos.

Meninė programa susidėjo iš dainų, kurias atliko akordeonu M. Landas. Dainavo solistė Violeta Landienė-Rakauskaitė su "Ratuko" mergaitėmis; aktorė E. Juodvalkytė perteikė V. Rimkevičiaus novelę. Tautiniai šokiai užsklendė meninę programos dalį. V. Jurgutis parodė filmą apie Vasario 16 minėjimą Memmingene, kur taip pat dalyvavo ir RATUKAS.

S t u t t g a r t

Švabijos sostinės lietuviai Motinos dieną šventė taip pat gegužės 6. Šv. mišias aukojo ir dienos tema pamokslą pasakė jaunas kun. dr. A. Savickas. Gražiai skambėjo lietuviškos giesmės.

Minėjime gražių minčių apie tėvų vaidmenį auklėjant vaikus pateikė poetė M. Saulaitytė-Stankuvienė. D. Bekerienė ir M. Martišienė dainavo ir suvaidino sąmojų. Eilėraščius deklamavo R. Pukytė, R. bei E. Sartour ir G. Jonelaitis. Vyko loterija.

B A I S U S I S B I R Ž E L I S

lietuvių turbūt nebus niekadės užmirštas. Lietuvoje dabar jį tik pagrindžio spauda mini. Vakaruose apie masinių trėmimų pradžią ne tik lietuviški laikraščiai daug rašo, bet suruošiami ir iškilmingi minėjimai, neretai su latviais ir estais.

H a m b u r g

Šiame milijoniniame uostamiesty baisusis birželis prisimintas to paties mėnesio 9 ekumeninėmis pabaltiečių pamaldomis šv. Petro bažnyčioj. Pamokslą dienos tema pasakė estų evang. arkivyskupas Konrad Veem.

M i e s a u

apylinkės lietuviai masinių trėmimų pradžią 1941 prisiminė š. m. birželio 16. Dr. med. Stasys Š e r e i k a savo kalboje palygino anų trėmimų kančias su šių dienų kančiomis, kurių okupantas nepašykšti lietuviams. Tačiau, anot kalbėtojo, diktatūros pasaulyje viena po kitos nyksta. Ateis galas ir sovietinei diktatūrai. Minėjimas vyko po visuotinio VLB Miesau apylinkės narių susirinkimo dr. Šereikos sodely. Šeiminkas, M. Nevulienė padedant, visus pavaišino. Visų vardu padėkojo apylinkės senjoras J. Venckus.

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O J

T a l k a g i m n a z i j a i p a g r a ž i n t i

Į Vokietijos LB Valdybos ir Liet. moterų klubų federacijos kvietimą talkos būdu papuošti Romuvą ir pagražinti gimnazijos patalpas atsiliepė arčiau gyveną tautiečiai. Š.m. gegužės 26 nuo pat ryto uoliai dirbo: Eug.Lucienė, Kostnikai, J.Bytautienė, Valė Endrikaitienė, Jieva Banevičienė, St.Šimkus, Vida Sabienė, O.Bartusevičienė, senj., mokytojos I.Krivickienė, Vida Sidrytė ir Dang.Kviklytė, gimnazijos tarnautojai ir daugelis mokinių. Nupirkta ir pasodinta gėlių už apie 400 DM. Pradėti remontuoti pilies apatinio aukšto kambariai.

Apie 17 val. įvyko Romuvos liet. moterų klubo steigiamasis susirinkimas. Iš LMK Federacijos valdybos dalyvavo pirmininkė Eug.Lucienė, vicepirmininkė J.Banevičienė ir sekretorė P.Ivinskienė. Į klubą jau įstojo 17 narių. Išrinkta valdyba: pirmininkė J.Tendzegolskienė, vicepirmininkė ir sekretorė Bronė Lipšienė ir išdininkė Rūta Zimmermannienė. Kontrolierės: J.Bytautienė ir V.Sabienė. Po susirinkimo moterys pavaišino talkininkus ir svečius pačių gamintais pyragais ir kava.

Naujai įsisteigęs Romuvos moterų klubas padėjo surengti gimnazijai Jonines. Jos suruošė loteriją, davusią per 1.400 DM pelno ir įrengė kavos bufetą su tortais ir pyragais, kuriuos iškepė pačios moterys. Visi gardžiavosi ypač lietuviškais grybais, iškeptais Kosnikienės. Kavos bufetas davė apie 500 DM pelno.

A t s i s v e i k i n i m a s s u a b i t u r i e n t a i s

įvyko paskutinę žodinių egzaminų dieną, gegužės 16. Per pietus gimnazijos valgykloje direktorius V.Natkevičius paskelbė mokiniams, jog visi abiturientai išlaikė valstybinius egzaminus ir gavo teisę studijuoti aukštosiose mokyklose. Jis prašė abiturientus išlikti gerais lietuviais, neužmiršti gimnazijos ir jos reikalų.

Vakare iškilmingos vakarienės metu su jais atsisveikino mokytojai ir būsimieji abiturientai - VIII klasė. Kalbėjo, linkėdami abiturientams sėkmės ateities gyvenime, Vokietijos LB Valdybos pirmininkas A.Šmitas, kun.Fr.Skėrys ir kiti. Gimnazijos direktoriui, mokytojams ir auklėtojams už mokymą ir auklėjimą padėkojo abiturientas V.Kemeraitis.

A b i t u r i e n t a i

Irena HARNERYTĖ-MANDEL, gim.1957 sausio 1 Sov.Sajungoje. Į gimnaziją įstojo 1969. Žada studijuoti interjerą. Mėgsta siuvinėti, daržininkystę. Romeo GUNTHERIS, gim. 1960 liepos 14 Lietuvoje. Į gimnaziją įstojo 1970. Ketina studijuoti braižybą. Mėgsta meną, fotografiją, groti gitara.

Valdas KEMERAJTIS, gim.1959 rugpjūčio 25 Kaune. Į gimnaziją atvyko 1976. Žada studijuoti psichologiją arba ekologiją. Groja gitara, bandys suorganizuoti savo orkestrėlį.

Antanas ZALIUKAS, gim. 1959 kovo 3 Oldenburge, Vak.Vokietijoje. Gimnaziją lankė nuo 1970. Mėgsta piešti. Ketina studijuoti architektūrą. Lolita KUDIRKAITĖ baigė visas 9 klases ir gavo pažymėjimą. Gimusi 1960 gegužės 10. Į šią gimnaziją įstojo 1976. Žada studijuoti kalbas arba mediciną.

L a i k r a š t ė l i s

Tai pačių mokinių paruoštas, gražiai apipavidalintas leidinėlis, kurį gal geriau tiktų pavadinti 12 psl. albumu. Užpildytas mokytojų ir mokinių nuotraukomis, pagamintomis R.Musonytės, kun.J.Dėdino ir Algio Stankaus-Saulaičio. Pirmuose puslapiuose duota šiek tiek gimnazijos istorijos ir jos vaizdų, išspausdinti trumpi Kuratorijos pirmininko tėv.A. Bernatonio ir direktoriaus V.Natkevičiaus "žodžiai". Metraštelio išlei-

dimą paskatino M. Dambriūnaitė-Šmitienė. Redaktorė - Snieguolė Zalatoriūtė. Viršelį piešė Kr. Kotovaitė, iliustravo - Lina Kemeraitytė, Petra Langytė ir Elena Baronaitė, technišku spaudos darbu pasirūpino A. Šmitas.

Laikraštėlis šio INFORMACIJŲ numerio priedu siunčiamas visiems skaitytojams Europoje.

1978/1979 m o k s l o m e t ų p a b a i g a

Birželio 29 Mokytojų taryba, daug valandų posėdžiaudama, suvedinėjo mokinių mokslų metų rezultatus. Jie buvo iškilmingai paskelbti birželio 30.

10 val. į didžiąją gimnazijos klasę susirinko visi mokiniai, dauguma mokytojų, bendrabičių vedėjai ir kai kurie mokinių tėvai, atvykę savo vaikų išsivežti bei Joninių švęsti.

Direktorius V. N a t k e v i č i u s , M.A., pirmiausia pastebėjo, kad susirinkta apžvelgti, kas per praėjusius mokslų metus buvo pasiekta ir ko nepasiekta. Metai pradėti su 59 mokiniais, su tokiu pat skaičiumi ir užbaigti: 13 iš JAV-bių, 3 iš Kanados, 2 iš Venecuelos ir 41 iš Vokietijos. Pažangumas mokslė buvo vidutinis: 50 mokinių perkelti į aukštesnes klases, 6 gavo po 1 ar po 2 pataisas ir 3 palikti toje pačioje klasėje.

G e r i a u s i a i m o k e s i VIIb (vadin. amerikiečių) klasė. Jos pažymių vidurkis - 2,44. II vieta atiteko V klasei su pažymių vidurkiu 2,98 ir

III	"	IV	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"

" 3,01.

G e r i a u s i m o k i n i a i : I. Giedrius Ambrozaitis (IV kl.) iš JAV-bių. Jo pažymių vidurkis - 1,92. II-ą vietą užėmė Laima Šulaitytė (VIIb kl.) iš JAV-bių ir Renata Bertulaitytė (V kl.) iš Vokietijos, turinčios pažymių vidurkį po 2,15. III vieta teko Jonui Činkui ir Audrai Dirkytei (abu VIIb kl.) iš JAV-bių su pažymių vidurkiu 2,27; IV vieta teko Artūrai Gronau (V kl.) iš Vokietijos " " 2,30; V " " Snieg. Zalatoriūtei (VI kl.) iš JAV-bių " " 2,45; VI " " Beniui Federavičiui (VIII kl.) ir Jonui Gieseui (VIIa kl.), abu iš Vokietijos, su pažymių vidurkiu 2,61; VII " " Ingai Bytautaitėi (IIb kl.) iš Vokietijos su pažymių vidurkiu 2,81.

G e r i a u s i o e l g e s i o m o k i n i a i :

I Beniūs Federavičius (VIII kl.) visų elgesio pažymių (elgesys, darbštumas, tvarkingumas) turįs po 1.

II Robertas Šneideris ir Vilius Grigužis (VII kl.) elgesio turį po 2, darbštumo ir tvarkingumo - po 1.

III Elena Baronaitė iš Venecuelos ir Audronė Langytė iš Vokietijos (VIII kl.), Daina Fernandez (VI kl.) iš JAV-bių, turinčios elgesio bei tvarkingumo po 2 ir darbštumo po 1.

Netrūko ir b l o g o e l g e s i o mokinių: trims elgesio pažymys sumažintas iki 4, net 14-kai II pusmety iki 3. Metinis elgesio pažymys iki 3 sumažintas 7-iems mokiniams. Pažymiai sumažinti daugiausia už bendrabičio drausmės nesilaikymą, nevalyvumą. Nedrausmingiems mokiniams direktorius pranašavo liūdną ateitį. Jei jų auklėtojai negali sutvarkyti bendrabuty, tai kaip tie jaunuoliai galės susitvarkyti patys išėję į gyvenimą? Dėl to palyginti nedaug mūsų abiturientų baigia aukštuosius mokslus. Tai liūdna drausmingumo stokos pasekmė. Kiekvienas didėsnis tikslas pasiekiamas tik kietu darbu.

Kalbėtojas dėkojo mokiniams, ypač redaktorei Snieguolei Zalatoriūtei, už gimnazijos laikraštėlį, pasirodžiusį mokyklos į Romuvą persikėlimo 25-čio proga. Tai daugiausia mokinių iš JAV-bių nuopelnas.

Pranešė, kad gimnaziją šiemet palieka net 3 mokytojai: Valteris Banaitis, buvęs berniukų bendrabičio vedėjas, dėstęs muziką, Lietuvos istoriją ir ekonominę gegografiją; Vida Sidrytė, dirbusi mergaičių bendra-

- 8 -

buty auklėtoja, mokiusi tautinius šokius, dėsčius anglų kalbą ir vadovavusi ateitininkams; Danguolė Kviklytė, mokiusi istorijos ir lietuvių kalbos, atgaivinusi skautus. Jų vieton iš Šiaurės Amerikos atvyksta vėl dvi jaunos mokytojos.

Direktorius palinkėjo visiems laimingos kelionės, ypač mokiniams iš Amerikos žemyno, ir sveikų vasaros atostogų. Paprašė visus mokinius išsiskirstyti į klases, kur auklėtojai įteiks pažymėjimus.

Po vasaros atostogų m o k s l a s g i m n a z i j o j p r a s i d ė s r u g s ė j o 3. Mokiniai į bendrabutį suvažiuoja r u g s ė j o 2.

Prašymus į s t o t i į g i m n a z i j ą siųsti šiame adresu:
Litauisches Gymnasium, 6840 Lampertheim 4

J o n i n ė s

Ši vasaros pradžios šventė įvyko vieną savaitę vėliau: ji buvo suderinta su mokslo metų pabaiga.

Birželio 30 dangus buvo debesuotas, oras šaltokas. Tolimesnėsė apylinkėse lijo ir tai nemažai žmonių sulaukė nuo atvykimo. Bėt pamažu susirinko apie 400 asmenų. Iškilmes pradėjo gimnazijos direktorius V. N a t k ė v i č i u s , pastebėdamas, kad šiandien pasibaigė mokslo metai ir švenčiamos Joninės. Šventei svarbos teikia dar ir ta aplinkybė, kad prieš 25 metus mūsų gimnazija iš Diepholzo buvo perkelta į šią gražią sodybą. Sugretino anuometines sąlygas su dabartinėmis ir rado, kad šiandien jos yra žymiai geresnės. Tik mokinių skaičius grėmingai mažėja. Prieš 25 metus šią mokyklą lankė apie 200 mokinių, o šiandien - 3 kartus mažiau; nors vietos daugiau negu anksčiau: išdygo erdvūs pastatai klasėms, mergaičių bendrabučiu ir personalui gyventi. Maistas irgi nepalyginamas su ankstyvesniu. Mokinių skaičius iš Vokietijos tolydžio mažėja, o iš užjūrio didėja. Kalbėtojas klausė, kaip ilgai gimnazija dar išsilaikys? Tas pats klausimas kvaršino galvas ir prieš 25 metus, kai buvo perkama ši pilis. Buvo galvojama apie 5 ar 10 metų, bet mokykla dirba jau 25 metus ir vis dar nežada uždaryti durų. Jos ateitis priklauso nuo mūsų visų.

Palinkėjęs šiandien čia praleisti keletą linksmų valandų, direktorius vokiškai pasveikino svečius, nesuprantančius lietuviškai, ir dėkojo už vokiečių valdžios teikiamą paramą. Nusakė mokyklos tikslą - auklėti gerus lietuvius ir lojalius šio krašto piliečius. Šį uždavinį mokykla sąžiningai atlikinės tol, kol turės sąlygas gyvuoti. Iššaukė šiemetinius abiturientus ir įteikė jiems brandos atestatus.

Apie Jonines lietuviškai paaiškino mokyt. Alf. K r i v i c k a s . Šioje vietoje jos švenčiamos 12-tą kartą. Jei kuriais metais nesuruošiamos, visuomenė jų pasigenda.

Iš liaudies papročių suminėjo Joninių naktį surinktų žolių gydomąją galią. Tautinę gyvybę palaikančių vaistų reikalingos ypač mūsų šeimos ir jaunimas. Tokiais vaistais kalbėtojas laikė lietuviškus papročius, dainas, šokius ir kvietė jais sąžiningai naudotis.

Kun. Fr. S k ė r y s , kalbėdamas vokiškai, sveikino vokiečių spaudos atstovus ir dėkojo už rodomą lietuviams ir šiai gimnazijai palankumą. Gausiuose liet. papročiuose Joninės užima pirmaujančią vietą. Suminėjo Joninių žaidimus ir burtus. Prisiminė, kaip jos būdavo švenčiamos netoli jo tėviškės ant Rambyno kalno.

Šokius pranešinėjo Lidija Kairytė. Mokyt. V. Sidrytės vadovaujama gimnazijos mokinių tautinių šokių grupė sušoko Sadutę (8 mergaitės), Šustą (4 mišrios poros) ir Kubilą (5 mišrios poros). Muzikos mokytojo V. Lemkės vadovaujama ir jo paties akordeonu bei Luis Rosales gitara pa-

lydimą mokinių grupė padainavo 4 liaudies dainas: Bijūnelis žalias, Iš rytų šalelės, Ar aš tau, sese, nesakiau? ir Sutems tamsi naktučėlė.

Į aikštę sugrižę šokėjai atliko Aušrele (6 mišrios poros), Lenciūgėlį (4 mergaitės su Luis Rosales) ir Gyvatarą (6 mišrios poros). Meninę programą smagiai užbaigė dainininkai, atlikdami A.Raudonikio "Laukiu tavęs ateinant", T.Makačino "Kur tas kelėlis?" ir Ko liūdi, berželi? bei Šoki, tryпки!

Po dainų be jokios pertraukos tuoj prasidėjo A.Krivicko vadovaujami žaidimai: lenktyniavimas bėgant su raiteliu ant sprando, su kujokais ir maišuose, virvės traukimas ir kiti.

Kai visiškai sutemo, parke buvo užkurtas didžiulis laužas, kurio liepsna iškilo iki medžių viršūnių. Apie jį uždegti 5 maži lauželiai. Joninių nakties programai vadovavo mokyt.A.Krivickas ir Br.Čepulevičius. Buvo žaidžiami skautiški žaidimai, šokinėjama per mažuosius lauželius ir dainuojama. Apie geriausius dainininkus su akordeonu susispietė dainos mėgėjai ir traukė dainą po dainos bent porą valandų. Atsirado tokių dainos ir romantikos mėgėjų, kurie prie laužo prabudėjo visą naktį.

Troškuliui numalšinti veikė alaus ir kitų gėrimų bufetas, iš kurio pelno A.Šiugždinis paskyrė 450 DM gimnazijai. Turėjo pasisekimą ir Ant.Veršelio čia pat skrudinamos dešrelės. Jį uoliai pavadavo Eugen. Lucienė, M.Saulaitytė-Stankuvienė, Dang.Kviklytė, I.Valiūnienė ir kt. Švelnesnių gomurių savininkai salėje sriubčiojo kavutę ir smaguriavo įvairių rūšių pyragais, maloniai patiekiamais J.ir R.Tendzegolskių, dr.B.Sreifeldienės, L.Riterienės, J.Bytautienės ir kitų. Ten pat žmonės bandė savo laimę patraukliais laimikiais turtingoje loterijoje, kurios visi bilietai buvo parduoti. Toje pačioje salėje vakare vyko trunkūs šokiai, grojant vieno žmogaus orkestrui, apsišarvavusiam gausiais elektroniniais muzikos instrumentais. Ši nuostabų "orkestrą" Joninėms pasamdė St.Šimkus iš LS kuopos Griesheime.

Dar prieš iškilnių pradžia gimnazijos patalpose buvo atidarytos kelios parodos. Didžiausio susidomėjimo susilaukė skoningai sutvarkyta, labai gausi tautodailės, liet. audinių ir gintaro p a r o d a . Ją surengė ir lankytojams paaiškinimus teikė Irena Krivickienė, Irena Natkevičienė, Jūratė Lemkienė ir Alina Grinienė. Ekspонатus paskolino pačios rengėjos ir Elena Kairienė, Valė Endrikaitienė, Ona Bartusevičienė, kun.J.Dėdinas ir kiti. Parodos kambarys visą laiką buvo pilnas lankytojų. Rodiniais ypač domėjosi vokiečiai.

Koridorių ir laiptų sienos buvo išpuoštos mokinių fotografijomis, pagamintomis kun.J.Dėdino. Daugelis, kada nors lankę gimnaziją, galėjo užtikti tarp jų ir save.

Amerikiečiai mokiniai savo buvimą Vokietijoje ir VIII klasė savo išskylą su klasės auklėtoju A.Weigel'iu į Bavariją ir Tirolių atžymėjo atskira foto paroda. Vėl kitoje klasėje buvo išstatyti I-IV klasių mokinių piešiniai. Mokyt.A.Krivickas suruošė Vilniaus ir jo universiteto parodą vaizduose 400 metų jubiliejaus proga.

Joninės aprašė ir šventės nuotraukų išsispausdino vietas ir apylinkės 10 vokiečių laikraščių: Mannheimer Morgen, Lampertheimer Zeitung, Viernheimer Tageblatt, Viernheimer Neue Volkszeitung, Darmstädter Echo, Weinheimer Nachrichten, Odenwalder Zeitung, Rhein-Neckar Zeitung Heidelberg, Bergsträsser Anzeiger Bensheim ir Südhessische Post Heppenheim. Laikraštinius sukviėtė ir informavo kun.Fr.Skėrys.

P a d ė k a

Vasario 16 gimnazija dėkoja Juozui ir Vidai S a b a m s už padovanoją grilių.

KURATORIJOS VALDYBA

- 10 -

KUN. FR. SKĖRYS - 60-metis JUBILIATAS

Š.m. liepos 2 mokytojui kun.Fricui Jonui Skėriui sukako 60 metų amžiaus. Jubilatas yra gimęs Kalnėnų kaime, Lauksargių valsč., Pagėgių apskr. Mokėsi tėviškėje, vėliau Donelaičio vardo gimnazijoje Pagėgiuose; 1940 baigė Tauragės mokytojų seminariją ir mokytojavo Žem.Naumiesty. Bėstant vokiečių-sovietų karui, 1941 pasitraukė į Vokietiją, bet vokiečių pilietybės negavo, o tuo pačiu ir darbo savo profesijoje. Teko dirbti Telefunken fabrike.

Karo pabaiga užklupo jį R.Vokietijoje. Tik 1953 pavyko pasprukti į Federal.Vokiečių Respubliką. Apsigyveno Manneime, kur sukūrė šeimą. 1955 pradėjo mokytojauti Vasario 16 gimnazijoje Hüttenfelde, dėstydamas vokiečių kalbą žem.klasėse, religiją ir kitus dalykus. Iki 1974 dirbo pilnu etatu. 1974 tapęs evang. kunigu, dėsto tik religiją, vadovauja Liet. evang. jaunimo rateliui.

Sukaktuvininkas nesitenkina vien pedagoginiu ir sielovadiniu darbu. Jis yra ir veiklus bendruomenininkas. Nuo 1959 iki šiol vis renkamas į Vokietijos LB Tarybą, 1962 buvo ir Valdybos narys. Jau kelinti metai tikrina VLB Valdybos ūkį, finansus ir atskaitomybę.

Kun.Fr.Skėrys yra ir nepavargstantis plunksnos žmogus. Turbūt nerasiame lietuvišką spaudą skaitančio žmogaus, kuris nebūtų užtikęs jubilato straipsnių. Rašo daugiausia iš lietuvių evangelikų gyvenimo ir veiklos V.Vokietijoje ir apie Vasario 16 gimnaziją bei jos renginius. Nuo š.m. sausio 1 yra perėmęs liet.evang.laikraščio "Svečio" atstovybę Europoje.

Nuo 1977 gegužės atstovauja Išeivijos lietuvių evangelikų liuteronų Bažnyčiai Vasario 16 gimnazijos kuratorijoje ir nuo š.m. kovo yra jos Pedagoginės komisijos narys. Kaip savo Bažnyčios delegatas 1978 spalio dalyvavo Europos Bažnyčių sąjungos visuotiniame suvažiavime Kretos saloje.

Taikliausias jubilato apibūdinimas būtų - veiklus, darbštus ir sugyvenamas lietuvių evangelikų kunigas. Jo amžius ir sveikata leidžia tikėtis, kad toks pat jis paliks dar daug metų.

MSGR.AUDRYS J.BAČKIS - VATIKANO UŽSIENIO REIKALŲ VICEMINISTERIS

Pasaulio medijai paskelbė žinią apie gegužės pradžioje Šv.Tėvo atliktus aukštųjų Vatikano pareigūnų paskyrimus. Toje žinioje svarbią vietą užima prel.A.Bačkie paskyrimas užsienio reikalų viceministeriu (oficialus titulas - Bažnyčios viešųjų reikalų tarybos vicesekretorius).

Vienas žymiausių V.Vokietijos dienraščių - Frankfurter Allgemeine Zeitung - š.m. gegužės 8 laidoje (Nr.106) tarp kitko rašo: "Užsienio reikalų viceministeriu" tapo palyginti jaunas 42 m. amžiaus lietuvis msgr.Audrys Juozas Bačkis. Ir čia gali būti kalba apie tęstinumą ta prasme, kad tuo būdu buvo sustiprintas Pijaus XII pradėtas kurijos sutarptautinimas".

Supažindinęs su naujaisiais Vatikano "vidaus ir užsienio reikalų ministrais", dienraštis tęsia: "1937 vasario 1 Kaune gimusio Audrio Juozo Bačkie paskyrimas 'užsienio reikalų viceministeriu' laikomas dviguba staigmena dėl jo jauno 42 metų amžiaus ir dėl jo tautybės. Šiuo atveju Šv.Tėvas padarė ir tarnybos stažą liečiančią išimtį. Bačkis yra senosios Lietuvos pasiuntinio Paryžiuje ir New Yorke (turi būti Washingtonė) sūnus. Įstodamas į Bažnyčios diplomatinę tarnybą, jis tapo Vatikano piliečiu. Jam dabar suteiktos pareigos padaro jį kompetentingu Rytų Europos klausimais, iš kurios jis kilęs. Jono Pauliaus II akimis, tas paskyrimas turi būti neabejotinai naudingas Vatikano Rytų politikai".

Tarptautinio katalikų jaunimo biuro Rytų ir Vidurio Europai biuletenis

vokiečių kalba (I/79) prel.Bačkio paskyrimą taip vertina: "Žavu tai, kad Vojtyla 65-rių metų Silvestrinio pavaduotoju (ir eventualiu vėlesniu įpėdiniu) paskyrė lietuvį. Dabar diplomatai jaunojo prel.Bačkio neišleis iš akių - tai yra medis, iš kurio drožinėjami Rytų politikai".

AR TURIME LIETUVĮ KARDINOLĄ?

Ši klausimą ne tik lietuviškoji, bet ir pasaulinė spauda linkusi atsakyti teigiamai štai dėl ko. Šv.Tėvas keliais atvejais yra parodęs išskirtinį palankumą Lietuvai ir lietuviams. Tuoj po išrinkimo popiežiumi jis pasiuntė savo kardinolo kepurę į Vilnių. Tai buvęs ženklas, kad tos vyskupijos dvasiškis būsiąs pakeltas į kardinolus. Priėmęs audiencijos Lietuvos vyskopus užsiminęs, kad Lietuvai numatytas kardinolas. Dabar iš 15-kos jo į kardinolus pakeltų vyskupų vienas paskelbtas in pectore (krūtinėje). Niekas neabejoja, jog tas "slaptasis" kardinolas yra iš Rytų Europos. Tai netiesiogiai patvirtino ir naujasis kardinolas valst.sekretorius Casaroli, š.m. birželio 30 konsistorijos metu 14-kos kardinolų vardu dėkodamas Šv.Tėvui: "Mes galime labai gerai suprasti, kad jo (kardinolo in pectore) asmeny ypatingu būdu atsispindi garbingas ir skausmingas mūsų dienų Bažnyčios veidas" (Vokiečių kat. žinių agentūra KNA). Vatikano sluoksniai ir pasaulio medijai iki šiol mini tik vieną kardinolo in pectore vardą - apaštališkojo Vilniaus vyskupijos valdytojo vyskupo Julijono STEPONAVIČIAUS.

NAUJAS SOVIETŲ PILIETYBĖS ĮSTATYMAS

įsigaliojo š.m. liepos 1, sukeldamas nerimą pabėgėliuose iš Sovietų Sąjungos ir jos okupuotų kraštų. Šiaurės Amerikos lietuviai ir kitų tautybių žmonės reikalauja savo vyriausybės pasisakyti ir pareikšti protestus sovietų vyriausybei. Ši nerimą pastebėjo ir Maskva. Per savo ambasadas ir kelionių biurus ji aiškina, kad naujuoju įstatymu nieko nauja nepasakyta, o tik patikslinti anksčiau veikusieji įstatymai.

Sovietų ambasados Otavoje pareiškimu, užsienyje gyveną pabaltiečiai nelaikomi sovietiniais piliečiais, jei nustatytu laiku nėra išregistravę sovietiniuose konsulatuose. Bet tai gali būti tik raminimas. Naujajam įstatymui vykdyti taisyklės neskelbiamos. O pats įstatymas, išspausdintas TIESOJE, sako: 5 str. "Jeigu TSRS pilietis gyvena užsienyje, tai savaime neužtraukia TSRS pilietybės netekimo". 8 str. "Asmeniui, kuris yra TSRS pilietis, nepripažįstama užsienio valstybės pilietybė". 11 str. "Vaikas, kurio abu tėvai jo gimimo metu buvo TSRS piliečiai, yra TSRS pilietis nepriklausomai nuo to, ar jis gimė TSRS teritorijoje, ar už TSRS ribų". Ir t.t.

Sovietų pilietybės įstatymo kalba aiški: iki 1940 rugsėjo 7 Sovietų Sąjungoje gyvenę asmenys ir jų vaikai, nors būtų gimę ir užsieny, laikomi sovietiniais piliečiais. Tai, anot "Tėviškės Žiburių" 21 Nr. vedamojo, "Kremliaus užmojis pratęsti vergiją net iki sekančių kartų, gyvenančių laisvajame pasaulyje".

PARODA APIE VILNIAUS UNIVERSITETĄ MARBURGE

Johann-Gottfried-Herder instituto bibliotekoje Marburge a.d.Lahn dirbantis dr. P. R e k l a i t i s nuo š.m. balandžio 1 iki gegužės 21 buvo suruošęs parodą Vilniaus universiteto 400 metų sukakčiai paminėti. Daugumas roдиниų buvo iš jo paties privataus rinkinio.

Dr.Reklaitis apie šią parodą ir Vilniaus universitetą parašė "Giessener Allgemeine" ir "Oberhessische Presse" laikraščiams, kurie, pasinaudodami jo informacija, išspausdino žinutes savo skiltyse. Jis taip pat suredagavo ir Marburge paskleidė lapelį apie šią parodą. Apie ją informavo ir Hesseno radijas iš Frankfurto a.M. bei Laisvės radijas iš Müncheno.

- 12 -

N U M A T O M I R E N G I N I A I

IV PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

IV PLJK k o m i t e t a s : pirmininkas Andrius Šmitas, vicepirmininkas Alfredas Lucas, reikalų vedėjas Kęstutis Ivinskis, išdininkas Antanas Šiugždinis, sekretorius Rainis Valiūnas, studijinės komisijos pirmininkas Vincas Bartusevičius, techninės komisijos pirmininkas Vingaudas Damijonaitis, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkė Gabija Juozapavičiūtė, Prancūzijos jaunimo atstovė Sigita Kondrataitė, kultūrinės komisijos pirmininkas Algis Stankus-Saulaitis, stovyklos komisijos pirmininkas Antanas Saulaitis, S.J., informacijos komisijos pirmininkė Marytė Dambriūnaitė-Šmitienė, Didž.Britanijos lietuvių sąjungos atstovas Aleksas Vilčinskas ir Vokietijos lietuvių bendruomenės atstovas Algis Vitkus.

P a g a l b i n i s k o m i t e t a s L o n d o n e : pirmininkas M.Bajorinas, vicepirmininkas Z.Juras, vicepirmininkas S.Kasparas, sekretorius R.Kinka, Šv.Kazimiero bažnyčios rektorius kun.J.Sakevičius, jaunimo atstovas A.Vilčinskas, kelionių biuro savininkas P.Bulaitis, A.Dambriūnas, A.Ivanauskas, P.Mašalaitis, V.Zdanavičius, P.Žvirblis ir Moterų "Dainavos" bei Šv.Onos draugijų atstovės.

IV PLJK a t s t o v a i : iš Argentinos 6, iš Australijos 7, iš Brazilijos 5, iš Didž.Britanijos 5, iš Italijos 1, iš JAV-bių 40, iš Kanados 19, iš Kolumbijos 4, iš Prancūzijos 3, iš Švedijos 1, iš Urugvajaus 3, iš Venecuelos 4 ir iš Vak.Vokietijos 11.

P r o g r a m a

IV PLJK vyksta 1979 liepos 11-29 Anglijoje ir Vakarų Vokietijoje.

A t i d a r y m a s liepos 11-tą 19 val. kongreso stovykloje Anglijoje. Atidarymo paskaita: Lietuvių jaunimo padėtis pasaulyje. Dr.Rymantas Petrauskas (Kanada).

S t o v y k l a : liepos 11-18 St.Mary's College Strawberry Hill, Anglija. Dalyvauja 450 jaunuolių.

A t i d a r y m o k o n c e r t a s : liepos 14-tą 14 val. Queen Elizabeth Hall Londone. Programą atlieka: fleitininkas Petras Odinis ir pianistė Raminta Lampsatytė (Vokietija), moterų oktetas Volungė (Kanada), liaudies šokių ir muzikos ansamblis Gintaras (Kanada).

A t i d a r y m o š o k i a i : liepos 14-tą 19.30 val. Kensington Town Hall Londone.

I š k i l m i n g o s a t i d a r y m o p a m a l d o s : liepos 15-tą 14 val. Brompton Oratory Londone.

K e l i o n ė į E u r o p o s ž e m y n ą : liepos 18 iš Londono į Doverį traukiniu, toliau laivu per Lamanšo kanalą.

S t u d i j ų d i e n o s : liepos 19-27 Altenberge, netoli Bonnos. Kiek atstovų ir iš kurių kraštų dalyvaus suminėta aukščiau.

Paskaitininkai: dr.K.Cėginskas (Vokietija), St.Lozoraitis, jr. (Italija), Rasa Lukoševičiūtė (Kanada), dr.Algis Norvilas (JAV), Tomas Venclova (JAV) ir M.Stankuvienė-Saulaitytė (Vokietija).

U ž d a r y m a s (I dalis): liepos 27-tą 15 val. Haus der Begegnung salėje, Koenigsteine prie Frankfurto.

Platus pristatymas IV PLJK nutarimų su diskusijom.

J a u n ų k ū r ė j ų v a k a r a s : liepos 27-tą 20 val. Haus der Begegnung salėje, Koenigsteine prie Frankfurto.

Programą atlieka: Mirga Bankaitytė (JAV), Beatrice Bacevičiūtė (Brazilija), Violeta Maksvytytė (Australija), Regina Giniotienė (Kanada), Karolina Masiulytė (Prancūzija), Veronika Krausaitė

(Kanada), Jūratė Tautvilaitė (JAV), Kristina Grabnickaitė (JAV), Eglė Juodvalkytė (Vokietija) ir Vita Polikaitytė (JAV).

U ž d a r y m a s (II dalis): liepos 28-tą 11 val. Haus der Begegnung salėje, Koenigsteine.

Uždaromieji žodžiai - Jaunimo sąjunga po kongreso: padėtis ir ateities perspektyvos (lietuviškai). Vincas Bartusevičius (Vokietija).

Lietuvių jaunimas pasaulyje ir jo kongresai (vokiškai). Kęstutis Ivinskis (Vokietija).

Trumpas pristatymas kongreso nutarimų. Pristatymas naujos PLJS Valdybos bei paskelbimas sekančio kongreso vietos.

U ž d a r y m o k o n c e r t a s liepos 28-tą 15 val. Haus der Begegnung salėje, Koenigsteine.

Programą atlieka: solistas Ričardas Daunoras ir pianistė Raminta Lampsatytė (Vokietija), Moterų oktetas VOLUNGĖ (Kanada), SODAUTO - Bostono etnografinis ansamblis (JAV).

U ž d a r y m o š o k i a i liepos 28-tą 20 val. Restaurant im Palmengarten Frankfurte.

I š k i l m i n g o s u ž d a r y m o p a m a l d o s liepos 20 10.30 val. Haus der Begegnung bažnyčioje Koenigsteine.

Šv.mišias atnašauja vysk. Antanas Deksnys, pamokslą sako prel. L. Tulaba.

Tuo pačiu laiku evangelikų pamaldos evangelikų bažnyčioje.

M e n o p a r o d a liepos 27-29 Haus der Begegnung namuose Koenigsteine. Dalyvauja: Linas Kojelis (JAV), Snaigė Šileikienė (Prancūzija), Romas Kynas (Vokietija), Rimantas Gumuliauskas (Vokietija), Jūratė Lemkienė (Vokietija), Jean Christophe Mončys (Prancūzija), Romas Žaliukas (Vokietija), Marytė Barzdžiūtė (Argentina), Petras Ramanauskas (Vokietija), Elena Baronaitė (Venecuela), Sigitas Kodrataitė (Prancūzija) ir kiti.

P o k o n g r e s i n ė s e k s k u r s i j o s p o E u r o p a prasideda liepos 29 Frankfurte.

A d r e s a i i r t e l e f o n a i

KONGRESO BŪSTINĖ ANGLIJOJE: Lithuanian House, 2 Ladbroke Gardens,
London W 11 2PT Tel. 01 - 727 2470

STOVYKLA: St.Mary's College, Strawberry Hill, Waldegrove Road, Eglant
Tel. 01 - 891 2020

KONGRESO BŪSTINĖ VOKIETIJOJE: Litauisches Gymnasium, IV PLJK
6840 Lampertheim 4 - Hüttenfeld Tel. 06256-322

STUDIJŲ DIENOS: Haus Altenberg, Altenberg, 5068 Odenthal
Tel. 02174-4235

UŽDARYMO IŠKILMĖS: Haus der Begegnung, Bischof-Kaller-Str.3,
6240 Königstein/Ts. Tel. 06174-3015

I V P L J K o n g r e s u i r e n g t i a u k o j o :

(taša iš 3/4 Nr.1979)

8591 LS inžinerijos lietuvių kuopa Schwetzingene	1.250,--	DM
Stasys Šimkus iš Darmstadto (anksčiau aukėjo 1.500,--DM)		700,--	"
Danutė Venclauskaitė iš JAV-bių	" "	750,--	"
K.Steponkus iš St.Petersburgo (JAV-bės)	286,10	"
Arvydas Lingė iš Hamburgo, Ona ir Liucijonas Vilčinskai iš Hageno po	200,--	"
Vysk.dr.A.L.Deksnys iš Bad Wörishofeno, Zigmas Vencius iš Heidesheim, Paulina Ivinskienė iš Bonnos, Stasys Petkevičius, V.ir J.Šultės, V.ir A.Panzer'iai, M.ir St. Tolušiai, visi iš Hageno po	100,--	"

- 14 -

H. Bruszauskas iš Achim-Badeno, Vl. Maleckas iš Mainzo, P. Kir-
kilionis iš Pirmasens, VLB Pinnebergo apylinkė ir J. Mažeiva
iš Darmstadto po 50, --DM
E. ir Vl. Budriai ir Regina Fritz-Plukaitė iš Hageno taip pat po 50, -- "
Antanina Virbickienė iš Homburgo/Saar 40, -- "
J. Berentaitė ir A. Miškelevičius, abu iš Mainzo po 20, -- "

IV PLJK Ruošos komitetas už aukas nuoširdžiai dėkoja.

P r e m i j ų l a i m ė t o j a i

IV PLJ Kongresui ruošti komiteto informacijos skyriaus vedėjai Mary-
tei D a m b r i ū n a i t e i - Š m i t i e n e i dr. Daužvardžio
fondas paskyrė šimto dolerių premiją už bendradarbiavimą lietuvių
spaudoje.

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos rašinių kunkurse Manfredas Š i u-
š e l i s laimėjo dvi antras 25-35 metų jaunuoliams skirtas poezijos
(kartu su Violeta Abariūte iš JAV-bių) ir beletristikos premijas.

XXVI EUROPOS LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

įvyks š. m. liepos 20-27 Belgijoje, Louvain-la-Neuve (apie 30 km nuo
Briuselio) universiteto patalpose.

P r o g r a m a

<u>Penktadienis</u> liepos 20	19.00	Vakarienė. Susipažinimo vakaras. St. BALTUS (Lambermont) - Lietuviai Belgijoje
<u>Šeštadienis</u> liepos 21	9.30	Savaitės atidarymas. Kalbės PLB pirmininkas inž. Vytautas KAMANTAS
	10.00	Prof. dr. Rimvydas P. ŠILBAJORIS (Columbus) - Lietuvos prozos dešimtmetis, 1968-1978
	16.00	Kun. dr. Jonas JURAITIS (Sitten) - Žmogaus taurumo kilmė
<u>Sekmadienis</u> liepos 22	9.00	Pamaldos
	10.00	Dr. Zenonas REKAŠIUS (Chicago) - Išeivijos spauda
	16.00	Prof. dr. Vytenis M. VASYLIŪNAS (Boston/Göttingen) - Erdvė ir laikas Einšteino moksle
<u>Pirmadienis</u> liepos 23	10.00	Prof. dr. Kęstutis SKRUPŠKELIS (COLUMBIA, SC) - Mūsų išėivijos filosofija
	16.00	Kun. prof. dr. Povilas RABIKAUSKAS, SJ (Roma) - Jėzuitų kolegija Vilniuje
<u>Antradienis</u> liepos 24	10.00	Mons. dr. Povilas JATULIS (Roma) - Vilniaus universitetas (1803-1832)
	16.00	Tomas VENCLOVA (Los Angeles) - Vilniaus univer- sitetas po Antrojo pasaulinio karo (iki šiandien)
<u>Trečiadienis</u> liepos 25	10.00	Prof. dr. Algirdas J. GREIMAS (Paryžius) - Dievybės lietuvių mitologijoje
		Popietis skirtas ekskursijoms į Genta, Brügge.
	20.00	Dail. Alfonsas KRIVICKAS (Romuva) - Adomo Varno kūryba (dailininko 100 m. jubiliejaus proga)
<u>Ketvirtadienis</u> liepos 26	10.00	Augustinas RUBIKAS (Memmingen) - Žmogui skirta peržengti ribas (teologui K. Rahner'ui 75 m.)
	20.00	TĖVYNĖS VALANDELE. Meno vakaras: dalyvauja Bos- tono etnografinis ansamblis su Kaimo vestuvėmis
<u>Penktadienis</u> liepos 27	10.00	Šv. mišios. Aukoja J. E. vysk. dr. A. L. DEKSNYS
	11.00	Uždarymas

P a r o d o s : Vilniaus universitetui 400 metų,
Vak. Europoje gyvenančių dailininkų darbai,
Išeivijos lietuvių spauda.

Dvasios vadai: katal. - prel. dr. P. CELIEŠIUS, evang. - kun. J. Urdzė.
Moderatoriai: dir. V. NATKEVIČIUS ir dr. J. NORKAITIS.

PAREMKIME LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĘ!

Kiekvienais metais Europos lietuviškųjų studijų savaitės sulaukdavo žymios kultūrininkų paramos. Šiomet ji liko lyg ir primiršta. Iki šiol su pinigine parama atėjo į pagalbą tik vienas kitas geradarys. Bet šiemetinei Studijų savaitėi parama nemažiau reikalinga, kaip ir kitais metais. Ir šiemet kai kuriems paskaitininkams bei meninės programos atlikėjams reikės Studijų savaitės metu duoti pragyvenimą, gal dar ir keliones apmokėti, nekalbant jau apie honorarus. Ir šiemet mokslus einančiam jaunimui teks papiginti dalyvavimą toje kultūros šventėje.

Studijų savaitės rengėjai visada rizikuoja nemažais nuostoliais. Jau ne kartą yra tekę juos iš savų kišenių padengti. To nepaisant, kasmet vis atsiranda pasišventusių asmenų, nesibaidančių rizikos ir atsakomybės. Tik jų dėka jau 26 metai be pertraukos įvyksta šis reikšmingas renginys. Maloniai kviečiame savo pinigine parama ir dalyvavimu savaitėje palengvinti rengėjams jų išipareigojimus atlikti be didesnių asmeninių nuostolių. Aukas malonėkite siųsti į sąskaitą
LITAUISCHE STUDIENWOCHE Konto Nr.8 9340 02 Volksbank Kreis Bergstrasse
Bankleizahl 553 915 00 D-6840 Lampertheim

Pasitikėdami Jūsų došnumu, liekame su pagarba

FINANSŲ KOMISIJA: Dr. Jonas Grinius, Justinas Lukošius,
Vincas Natkevičius

VOKIETIJOS LB DARBUOTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

šiemet kviečiamas lapkričio 10 ir 11 Romuvėje, Hüttenfelde.

LIETUVIŠKŲJŲ ŠEIMŲ VAIKŲ VASAROS STOVYKLA

įvyks š.m. liepos 29 - rugpjūčio 12. Tos dvi savaitės vienam vaikui kainuos 100 DM. Šeimos, turinčios daugiau vaikų, už antrą vaiką moka 80 DM, už trečią ir visus kitus - po 70 DM.

Į stovyklą priimami visi lietuvių kilmės vaikai 8-14 metų amžiaus. Mergaitėms vadovaus Živilė Vilčinskaitė, berniukams - Romas Žaliukas. Vaikai bus mokomi lietuviškų dainų, šokių, šiek tiek lietuvių kalbos, supažindinami su Lietuvos istorija ir geografija. Nestigs sporto užsiėmimų, žaidimų, laužų, ekskursijų ir t.t.

A d r e s a s : Litauische Volksgemeinschaft, 6840 Lampertheim 4

M I R U S I E J I

Adam GRUNBAUM mirė 1979 gegužės 10 Munchene. Buvo gimęs 1904 lapkričio 14 Tbilisy. Mokyklą lankė Petersburge (Rusijoje), Viborge ir Narvoj (Estijoje). Baigęs teisės mokslus Dorpato universitete, advokatavo Talline, vėliau buvo tabako firmos direktorium. Priklausė vokiečių grupei. Per karą vertėjavo įvairiuose štabuose. Daug nuopelnų turi Pabaltiečių draugijos (Baltische Gesellschaft) įsteigime 1954, kurios generalinių sekretorium jis visą laiką buvo ir 25 metus leido jos biuletenį "Mitteilungen aus Baltischem Leben". Biuletenis spausdino žinių ir iš lietuvių gyvenimo.

Pabaltiečių draugija, susidedanti iš trijų sekcijų - estų-vokiečių, latvių-vokiečių ir lietuvių-vokiečių - buvo ta vieta, kur susitiko ir bendradarbiavo tos keturios tautybės. A. Grünbaum buvo tos draugijos spiritus movens. Jo netekimą draugija skaudžiai jaučia. Sunku bus surasti asmenį, kuris velionį pakeistų.

Jurgis PUODŽIUKAS mirė 1979 gegužės 21 Mainze. Palaidotas gegužės 25 Mainz-Mombacho kapinėse vietos katalikų kunigo, dalyvaujant apie 100 žmonių. Ant kapo sudėta daug vainikų ir gėlių.

Buvo gimęs Kražiuose 1926 balandžio 23. Į Vokietiją atvyko 1944. Nuo 1950 iki 1964 tarnavo LS lietuvių kuopoje ginklininku, vėliau - įmonėje Mainze. 1978 išėjo į poilsį. Gedulo pamaldas atlaikė kun. J. Dėdinas liepos 1. Mainze.

-- 16 --

Aleksandras Mariūnas staiga mirė š.m. birželio 14 savo namuose Assmannshausene prie Reino. Palaidotas birželio 20 Hanau kapinėse, kur anksčiau amžiną poilsį rado viena jo dukrelė ir žmona. Laidojimo apeigas atliko kun.Br.Liubinas, dalyvaujant artimam velionies bičiuliui tėv.Alf.Bernatoniui ir kun.V.Šarkai, dukroms - dr.Rimai iš Vokietijos bei Danai Malinauskienei iš JAV-bių ir būreliui kitų giminaičių bei pažįstamų. Ant kapo sudėta daug vainikų bei gėlių puokščių, tarp jų ir Vokietijos LB Valdybos.

Buvo gimęs 1903.VI.3 Devynakiuose, Tauragės apskr. Būdamas Lietuvos aviacijos kapitonu, 1936 pakeitė savo pavardę iš Meyer į Mariūną. 1941 repatrijavo į Vokietiją ir jos aviacijoje išsitarnavo majoro laipsnį. Karo pabaigoje sužeista dešinė ranka, kurios vėliau nevaldė.

Velionis turi nuopelnų Vokietijos LB ir ypač Vasario 16 gimnazijai. Jis teikė naudingų patarimų 1953-4 pritaikant išigyta pilį gimnazijos reikalams. 1962 buvo išrinktas į LB Tarybą ir Valdybą, buvo ir jos reikalų vedėju iki 1965.VI.16, rūpindamasis gimnazijos namų statyba. Jo iniciatyva prie klasių buvo pastatytas ir namas butams, kuriuose dabar gyvena gimnazijos personalas.

1965 A.Mariūnas, susipykęs su LB Valdyba, iš jos išstojo; vėliau Garbės teismo buvo pašalintas iš LB. Tačiau su kai kuriais LB veikėjais jis palaikė glaudžius ryšius iki mirties.

Elzbieta APYRUBIENĖ-Wohlschläger, VLB Mūncheno apylinkės narė, mirė š.m. gegužės 30. Palaidota Mūnchen-Nordfriedhof kapinėse.

Buvo gimusi 1896.VII.14 Berlyne. Jos vyras Ignas Apyrubis, buv.Mūncheno LB apylinkės pirmininkas, mirė prieš 15 metų. Velionė priklausė ir Mūncheno liet.moterų klubui. Paliko dvi dukras.

Antanas ŽUTELIS mirė 1979.VI.20 Hamburg-Bramfe. Palaidotas birželio 28 Hamburg-Ohlsdorfo kapinėse. Laidojimo apeigas atliko ir gedulingas pamaldas atlaikė kun.V.Šarka. Buvo gimęs 1919.V.10 Garliavoje.

Albertas BANSLEBEN, VLB Hanau apylinkės narys, mirė 1979.VI.7 Hanau m. Palaidotas birželio 11 Erlensee-Langendiebacho naujose kapinėse. Laidojimo apeigas atliko kun.Fr.Skėrys. Dalyvavo apie 80 žmonių. Sudėta daug gėlių puokščių ir vainikų, tarp jų ir VLB Hanau apylinkės. Buvo gimęs 1911.II.26 Kvietiškyje, Marijampolės apskr. Dirbo miško transporte Kazlų Rūdoje. 1941 repatrijavo į Vokietiją. 1945 sovietų gražintas į Lietuvą, vėl dirbo senoje darbovietėje. Antrą kartą į Vokietiją atvyko 1958. Išaugino 5 vaikus: 1 dukrą ir 4 sūnus.

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o :

Dr.med.Stasys Šereika iš Queidersbacho	100,-- DM
Dr.med.V.A.Raišys iš Weiskircheno ir Ada Stasiūnienė iš Salzgitterio l. po	50,-- "
J.Sauga iš Hagen-Haspe 12, A.Virbickienė iš Homburgo/Saar, V.Ramanauskas iš Hannoverio, J.Švažas iš Leopoldo, Pr.Kotkis iš Lübecko ir K.Balnys iš Düsseldorfo po	20,-- "
Dr.P.Reklaitis iš Marburgo a.d.Lahn	10,-- "

Ačiū.

D i s i d e n t a m s p a r e m t i a u k o j o :

Šveicarijos lietuvių bendruomenė 328,77 DM, Ant.Virbickienė iš Homburgo/Saar 40 DM. ir Vokietijos LB Lübecko apylinkė 181 DM.

Lietuvių persekiojimas okup.krašte nesiliauja. Jie reikalingi mūsų paramos. Aukas prašome siųsti: Dissidentenkonto Nr.8.9516.08 Volksbank Kreis Bergstrasse. Bankleitzahl 553 915 00 6840 Lampertheim

A t s i ū s t a p a m i n ė t i

VOELKER IN KETTEN. Nicht Russen in der Sowjetunion. Schweiz. Ostinstitut Bern, 1978. 144 psl. Kaina 20 DM. Redagavo Albertas Gerutis ir Hans Rychner. Yra dr.A.Geručio ir St.Lozoraičio, jr., straipsniai.